

Od tedna do tedna

KAJ POMENI AMERIŠKA DEMOKRACIJA

Vrsto člankov o pomenu demokracije kot si jo predstavljajo razni odlični Amerikanci, načnja Foreign Language Information Service in New Yorku. Prvi članek o tem, v sedanjem času toliko razmotrivanem predmetu je napisal poljedelski tajnik v Rooseveltovem kabinetu Henry A. Wallace. Članek se glasi:

V naslednjem je v prevodu priobčen članek "What Democracy Means to Me," ki ga je napisal Henry A. Wallace, tajnik poljedelskega departmента Združenih držav.

Kot ameriški državljan verujem v demokracijo. Ona je naš način življenja. Mi mislimo, da je ista najboljši način življenja.

Več kot 300 let je demokracija pomenjala Amerikancem pravico ovladanega, da se udeleži vladanja. Pomenjala je neodvisnost od svoje glavnosti trinoga ali diktatorja.

Pri naseljencih ameriških kolonij so prihajali iz raznih dežel Evrope. Govorili so razne jezike in njihovi običaji so bili različni. Ali vsi so imeli skupno prečiranje, da človek mora biti svoboden in enak.

To prečiranje je bilo vpisano v Izjavo neodvisnosti leta 1776 in započeteno s krvjo v revolucionarni vojni, ki je nasledila. Vpisano je bilo v konstitucijo in v Bill of Rights. Bilo je zopet zapečeteno s krvjo v vojni med državami in bilo je vpisano v amendmente h konstituciji, ki se sledili za to vojno.

Dosihmal skozi stoletja je duh ameriške demokracije bil duh onih trdnih pionirjev.

Ti pionirji so se zanašali na same sebe. Niso jih ustrahovale ogromne težkoče, ki so stale pred njimi. Tudi dandanes demokracija pomenja zanašati se na same sebe.

Ti pionirji so imeli čut enakosti. Vsak človek je čutil, da velja toliko kolikor drugi in da drugi velja toliko kolikor on. In tako tudi dandanes se mora demokracija oslanjati na enakost, aka naj bo resnična.

Ti pionirji so verovali v vrednost poedinca. Verovali so, da (dalej na 3. str.)

Pogodba na polju trdega premoga

V New Yorku je bila po večtedenskih pogajanjih podpisana nova pogodba, ki pokriva delo in mezze v rudnikih trdega premoga v vzhodni Pensylvaniji. Pogodba priznava zaprto delavnico, \$5.96 kot povprečno dnevno mezdo in 35-urni delovni teden.

Pozdrav s potovanja S češkega mesta Plzen, kjer se nahaja slovite pivovarne, pošilja uredništvu pozdrave poznami Mr. Paul Berger iz Chicaga, ki se s soprogo mudi na potovanju v Evropi. Piše: "Zelo prijazni kraji in ljudje. Na češkem je precej ceneje kot v Nemčiji. Kruh, mleko in maslo je bolj pičlo, sicer se vse dobi." Karta nosi poštni žig "Plzen" brez nemškega prevoda imena in je opremljena z znamkami, na kateri je slika generala Štefanika. Izgleda torej, da Nemci skušajo ustvariti videz, da je češka nazivla "protektoratu," ki ga izvaja Berlin, še vedno "neodvisna država."

Mladinska predstava. Prihodno soboto ob 7:30 zvečer priredi mladinska šola Slovenskega narodnega doma v Clevelandu za zaključek šolskega leta bajno igro v treh dejanjih "Čudežne gosli," v kateri bo nastopilo nad ducat učencev in učenček. Vstopnina je samo 25c. Prijatelji mladine so vabljeni, da predstavijo posjeti.

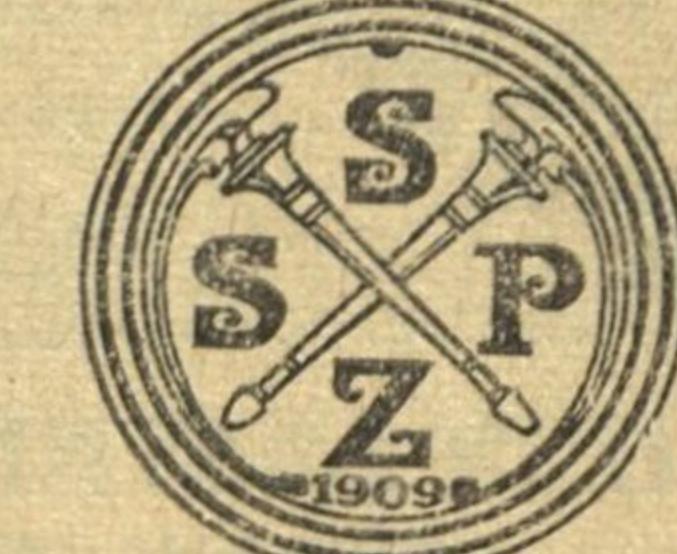
NAPREDEX

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, May 31st, 1939

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomiselle Podporne Zveze

NUMBER 148

Blagostanje naroda važnejše od balancirane budžeta, izjavlja Roosevelt

Pomemben govor predsednika pred konvencijo malih trgovcev: Principi in cilji administracije so nespremenjeni

Predsednik Roosevelt je imel tem ljudstvo izpostavili še hujši katastrofi.

"Mi New Dealerji smo konservativci," je dejal Roosevelt, "kajti mi se kratkomalo ne moremo pripraviti do tega, da bi jemali radikalni rizik z lastnino in denarjem drugih ljudi. Ako kak privatnik hoče, ima vso legalno pravico, da igra s svojim premoženjem. Ako pri tem samo on propade, ekonomski sistem vsled tega ni ogrožen. Ampak ljudje, ki so odgovorni za vodstvo naše vlade, nimajo moralne pravice, da bi se igrali z blagostanjem 120 milijonov Amerikanecov. Ako na milijone državljanov strada, ni noben odgovor, ako se lačnim reče, da ako se pusti, da se stvari same uravnavajo, se bo že nekako zgodilo, da bodo dobili delo in zasluge."

Na drugem mestu v svojem govoru je Roosevelt reklo:

"Naš narodni dolg je koncem konca notranji dolg, ki ni samo obveznost naroda ampak tudi napram narodu. Ako bodo morali naši otroci plačevati obresti, bodo obresti plačevali sebi. Notranji davek, ki ne presegajo mej zdravega razuma, ne bo uprapošt naših otrok. Ampak, ako demokratični vladi ne bi dovolili storiti reči, ki morajo biti storjene, in izročimo našim otrokom obubožan narod, njih dedščina ne bo dedščina izobilja ali celo dedščina bede med izobiljem, temveč to bo dedščina bede med bedo."

Predsednikov govor se je odlokal po lahkem in popularnem tonu. Rekel je, da pravi radikali v Ameriki so danes ljudje, ki zahtevajo povratak starejših metod, dasiravno so dejelo spravili na rob propada ter s

VPRAŠANJE PALESTINE

"Ne vem," pravi Roosevelt glede kandidature

Kot se poroča, je pred nekaj dnevi neki prijatelj vprašal predsednika Roosevelta, če bo prihodnje leto iznova kandidiral, in predsednik je odgovoril: "Tega v resnicu sam ne vem." Negotovost, ki obstoji glede tega vprašanja pojasnjuje zmedenost, ki vladu med demokratskimi politiki. Ko je predsednik reklo, da ne ve, ali bo kandidat ali ne, je brez dvoma povedal resnično. Ampak znatenja, da bo kandidiral, ako bo sprevidel, da bi v nasprotju slučaju reakcija zahajala stranko, se mnogo. Močan dokaz za to je govor, ki ga je imel prošli teden pred konvencijo malih trgovcev, in o katerem poročamo na drugem mestu. Predsednik, ki misli na pokoj, ne bi govoril tako kot je govoril Roosevelt na onem zborovanju.

SUBMARIN SE POTOPIL

Dvanajst milj od obrežja države New Hampshire se je prošli teden odigrala pretrsljiva tragedija, ko se je potopil ameriški submarin "Squalus," ki je radi nekega nedognanega defekta pri potopitvi zajel vodo. Pri tem je 26 mož posadke izgubilo življenje, dočim se je 33 mož s pomočjo potapljaškega zvona rešilo. Da tragedija ni bila večja, se je zahvaliti dejstvu, da se je del posadke ob času nesreče nahajjal v oddelu, katerega se je z zaklopniimi vrati zavarovalo pred poplavno. Rešenci so se 40 ur nahajali 240 čevljev globoko pod morem, predno se jih je rešilo.

TURA SSPZ

GREENSBURG, PA. petek, 2. junija HERMINIE, PA. sobota 3. junija YUKON, PA. nedelja 4. junija WEST NEWTON, PA. sreda 7. junija MEADOWLANDS, PA. četrtek 8. junija SOUTHVIEW, PA. petek, 9. junija CENTER, PA. sobota 10. junija RENTON, PA. nedelja 11. junija SLICKVILLE, PA. četrtek 15. junija HOMER CITY, PA. sobota 17. junija BON AIR, PA. nedelja 18. junija CONEMAUGH, PA. redelja 18. junija BARBERTON, O. nedelja 23. julija SOUTH FORK, PA. sobota 24. junija KRAYN, PA. nedelja 25. junija ST. MICHAEL, PA. torek 27. junija CORNWALL, PA. četrtek 29. junija READING, PA. sobota 1. julija LUZERNE, PA. nedelja 2. julija FOREST CITY, PA. torek 4. julija GOWANDA, N. Y. sobota 8. julija POWER POINT, O. sobota 15. julija BREWSTER, OHIO sobota 22. julija GIRARD, O. nedelja, 6. avgusta

Koledar prireditev SSPZ

PETEK, 2. junija—Br. Vrhovnik bo kazal film Slovenije pod pokroviteljstvom društva št. 125, GREENSBURG, Pa., v Pušnikovi dvorani na Carbon. Začetek ob 7. uri zvečer.

SOBOTA, 3. junija—Predvajanje filma Slovenije bo br. Vrhovniku na priredbi društva št. 80, HERMINIE, Pa., v Slovenškem domu ob 7. uri zvečer.

NEDELJA, 4. junija—Redna seje Kanska federacije SSPZ v Društveni dvorani v YALE, Kan. Začetek ob 2. uri popoldne.

ČETRTEK, 8. junija—Predstava filma iz stare domovine pod pokroviteljstvom društva SSPZ v MEADOW LANDS, Pa., v lokalnem kino-gledališču. Začetek ob polosmih.

PETEK, 9. junija—Društvo št. 214 SOUTH VIEW, Pa., prireja predstavo filma Slovenije, katerega bo kazal br. Vrhovnik; zvečer v Slovenskem domu.

SOBOTO, 10. junija—“Barn Dance” društva “Utopians,” COLLINWOOD-CLEVELAND, O., na Manchutta farmi, eno mesto od Green Rd.

SOBOTA, 10. junija—Veselica in predvajanje filma Slovenije po br. Vrhovniku v CENTER BEACH, Pa. Vrtec št. 77 vprizori igr.

NEDELJA, 11. junija—Piknik društva “Združeni bratje,” št. 26, CLEVELAND, O., na Stuškovi farmi.

ČETRTEK, 15. junija—Filmska predstava v SLICKVILLE, Pa., pod pokroviteljstvom društva št. 141 v P. Ufima dvorani ob osmih zvečer.

SOBOTA, 17. junija—Priredba društva št. 103 HOMER CITY, pa., s predstavo filma iz Slovenije v S. N. Domu. Začetek ob sedmi zvečer.

NEDELJA, 18. junija—Predvajanje filma Slovenije po br. Vrhovniku pod pokroviteljstvom društva št. 162, BON AIR, Pa., in piknik.

NEDELJA, 18. junija—Proslava 30-letnice društva št. 19, CHICAGO, Ill., z vrtno veselico v Parise Grove, 956 W. 119 St., blok in pol zapadno od Halsted St.

SOBOTA, 24. junija—Moonlight Dance društva “Victorians,” CHICAGO, Ill., na Keglovem zabavnišču v Willow Springs.

NEDELJA, 25. junija—Predstava filmskih slik iz stare domovine pod pokroviteljstvom društva št. 70, KRAYN, PA., in gorov br. Vrhovnika. Začetek ob dveh popoldne.

SOBOTA, 1. julija—Predstava slik iz Slovenije po br. Vrhovniku pod pokroviteljstvom društva št. 25, READING, Pa.

TOREK, 4. julija—Proslava 30-letnice društva št. 27, FOREST CITY, PA.; br. Vrhovnik bo kazal film Slovenije: se vrši v U. M. W.

dvorani, v slučaju slabega vremena pa v John Čukovih prostorih.

SOBOTA, 15. julija—Skupna priredba društev št. 79 in 181, POWER POINT, O., na kateri bo br. Vrhovnik kazal film Slovenije: se vrši v U. M. W. dvorani, v slučaju slabega vremena pa v John Čukovih prostorih.

SOBOTA, 21. oktobra—Proslava 30-letnice društva “Lunder-Adamič,” št. 20, CLEVELAND, O., v auditoriju S. N. Doma.

Sovjetska Rusija prisla v trozvezo?

Pogajanja za trozvezo med Sovjetsko unijo, Anglijo in Francijo, ki se vlečejo že od srede marca, ko je Hitler okupiral vso Češko, se nadaljujejo, in dočim definitivnega sporazuma še ni, pa vsa znamenja kažejo, da do trozveze pride, in da bosta Chamberlain in Daladier končno le prisla na pogoj, ki jih zahteva Moskva. Namreč, da mora biti pogodba za vse tri stranke enako obvezna in da mora imeti definitivno vojaški značaj.

Tekst zadnjega pakta, ki ga je Anglia predložila Sovjetski uniji, vsebuje določbo za posvetovanje med tremi silami, v slučaju, da preti agresija kjer koli v Evropi, ter dvoje doslej nedokritih določb, katerih ena je, da življenja pogodbne traja pet let. Iz Moskve se javlja, da bo sovjetski komisar za vnanje zadeve Vjačeslav Molotov že v tekuku par dni v formalnem govoru potrdil sprejem pogodbe od strani sovjetske vlade.

Položaj med Nemčijo in Poljsko, ki je že več tednov skrajno napet, se v minulem tednu ni tisti izboljšal niti poslabšal. Kampanja hujskanja proti Poljski v nacijskem tisku se nadaljuje in prišlo je tudi do obmejnih incidentov, toda kot izgleda, si Hitler vsaj za enkrat še ne upa udariti. Vsekakor pa je pričakovati odločitve v teknu prihodnjih tednov.

KOLONIJE! PRAVI DUCE

Mussolinijev osebni organ "Popolo d' Italia" je objavil ugodni članek, v katerem je rečeno: Nemčija in Italija zahteva kolonije. Anglija in Francija imata toliko ozemlja, da ne vesta kam žnj dočim ga Nemčija in Italiji primanjkuje. Dokler to ozemlje ne bo pravčeno razdeljeno, ne bo miru." Fašistični list pa je pozabil pojasniti, zakaj Mussolini in Hitler razpisuje nagrade za porode, aka zemlja, s katero razpolagata, ne moreti med drugim sledče:

"Pod navadnimi okoliščinami bi ne bilo vzroka za presenečenje, ako odsek, ki je bil organiziran za preiskavo "ne-ameriških aktivnosti," posveti tudi v delovanju fašističnega omrežja. Beseda "ne-ameriški" je dandanes mnogo zlorabljana, ampak nobenega dvoma ne more biti, da je na mestu, kadar se jo naroči v zvezi z nacijskimi doktrinami, da vsi ljudje niso bili rojeni svobodni in enaki, in da pri voljenje vladanih nima nobenega opravka z onimi, ki vladajo.

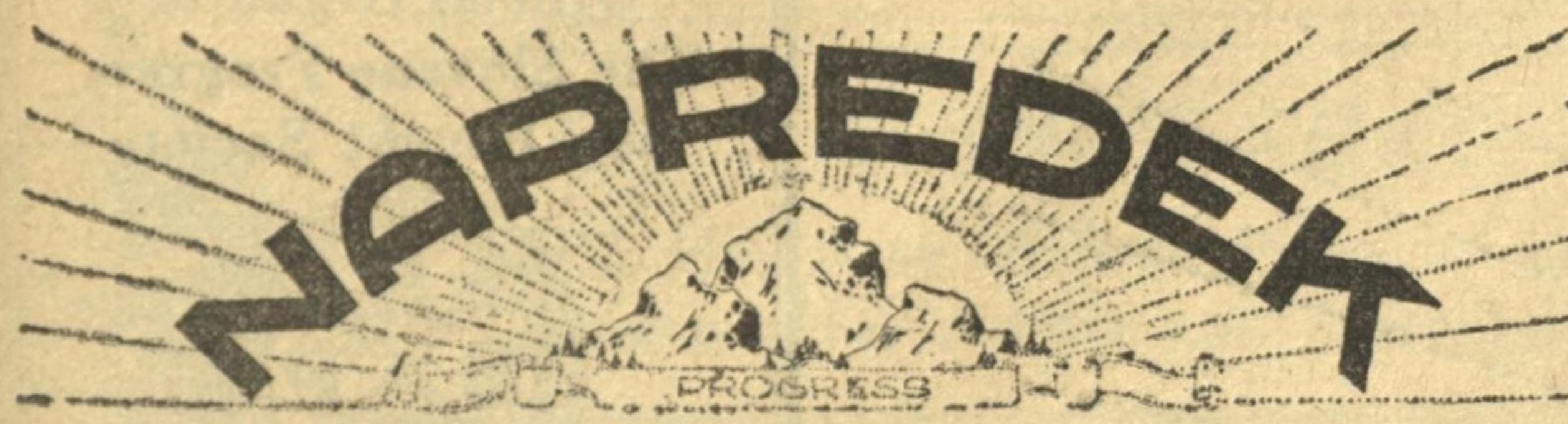
"Ampak osuplost in sum, ki sta pozdravila "odkritja" Diesovega odseka, sta značilna za preteklo delo tega odseka. Njegov glavni posel v preteklosti je bil, da je tekmo volitev lanskem jesenem zasadol nož v hrbot New Dealu, zlasti v Michiganu, in da je napadal progresivne organizacije in ustanove kot "rdeče" ter skušal predstavljati progresivne voditelje kot "komuniste." Z drugimi besedami, Diesov odsek sam je v preteklosti dosledno postopal po znani fašistični tehniki. Imel je tudi enega raziskovalca fašističnih gibanj, ampak dovolil mu je pričati šele, ko je javni tisk tozadovno obelodel nekatere precej "čudne" stvari. Omenjeni raziskovalec je predložil odseku vrsto pronajdb in v kraj s stuprom.

ZA IZSELJEVANJE FARMERJEV V BRAZILIJO Demokratski kongresnik Tolman iz Californije je predložil načrt, glasom katerega bi se pol milijona ameriških farmerskih družin, ki jim sedanja posestva nudijo komaj golo življenje, izselijo v Brazilijo. Po tem načrtu naj bi Zed. države plačale transportne stroške in Braziliju, kjer obstoji pomanjkanje poljedelskih delavcev, bi jih naselila na od vlade subvencioniranih pšeničnih farmah in kavinih nasadih.

Ribarjenje v kalnem — nova vloga ameriških torijev

Kongresnik Dies v vlogi anti-fašista. "Smešna odkritja," ki niso v resnici popolnoma nič smešna

"Napredek" je pred par meseci ponatisnil članek iz new-yorské revije "The Nation" o fašističnem krila na Wall Streetu, v katerem se je opozarjalo na rastočo pozornost, katero posvečajo velebizniški interesi krogom, ki razdeluje vse znake ameriškega fašizma v ziplodku. Tam se je opozarjalo na poklicane patriote in člane nemškega Bunda, ki so bili povabljeni kot gostje na pojedino katera je bila prirejena na čast kongresniku Martinu Diesu od strani new-yorskega "Gospodarskega sveta." Med vodilnimi govorji je bil Marwin

**GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.**

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva
Naročnina za člane 780 letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
**OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY**

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov ureduščnika in upravnika:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: HENDERSON 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 148

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

KAJ STORIT?

VZADNJEM ČASU se čedalje bolj pogosto čujejo glasovi, ki pričajo o rastotem številu ljudi med nami, ki se resno vprašujejo, kam in kako, ki tipajo okrog sebe in iščejo poti, po kateri naj krenejemo ameriški Slovenci, da bo najbolje zanje in njihovo potomstvo. To je dobro znamenje, in če se to zanimanje razširi in doseže vsaj tisti del naših ljudi, ki se aktivno vdeležuje javnega življenja, je izključeno, da bi se ne rodilo kaj trajno dobrega in koristnega. Je to vprašanje, o katerem je stvarno in trezno razmišljjanje potrebno.

Vzrok, da se je pojavilo to samoizprševanje in tipanje okrog sebe, je delno pripisovati razburkanemu stanju, v katerem se nahaja danes ves svet, delno pa je od tega neodvisen in ima svoje korenike v posebnem položaju, v katerem bì se znašli tudi v slučaju, da bi na svetu vladal idiličen mir in bi narodov ne lomili socialni in ekonomski krči, ki smo jih danes priča. Ali drugače povedano: stanje današnjega sveta je poostrolo naš problem, ki v poglavitvenem obstoji v tem, da dotoka ni več, vsled česar moremo računati izključno s tem, kar imamo — z naseljenimi, katerih vrste se z vsakim dnem bolj redčijo, in našo tukaj rojeno mladino, katere je sicer mnogo, a velik del izven vrst naših organizacij.

Vpričo tega se nekaterih loteva panika in na ves glas kličejo in apelirajo, da Slovenci v Ameriki cím hitreje "pozabimo" na vse medsebojne razlike in se strnemo v eno samo telo. Zlasti podporne organizacije bi morale to cím preje storiti, ker s tem bi se baje prihranile ogromne vsote, naš vpliv bi se silno povečal in trenutno bi se odprla pred nami široka cesta, vodeča k uspehom in napredku, o katerem se nam danes niti ne sanja. Nam bi bilo všeč, ako bi bila stvar tako enostavna. Tudi simpatiziramo z nagibom, ki so povod takim optimističnim slikam. Ampak kot realisti se nočemo varati, temveč sprijazniti se moramo z dejstvi kot so. In dejstva niso samo dolarji, temveč tudi ideje.

Ako imamo Slovenci v Ameriki mnogo organizacij, je to dokaz, da so med nami obstojale idejne razlike, in dokler iste ne izginejo ali najdejo novih torič, bi zdrženje moglo pomeniti edino to, da se trenje in borba med nesorodnimi elementi zanesete v vrste organizacije, ki bi nastala po združenju, ali pa da ta organizacija izgubi vsak idejni značaj ter postane prozaična bizniška organizacija, ki se ne bi zanimala za nič drugega kot za pridajanje zavarovalnine.

Ako smo na to pripravljeni, potem cím preje se zdrženje izvrši, tem bolje. Ampak mi resno dvomimo, da želimo bodisi prvo ali drugo. Če bi se zgodilo prvo, bi prišli iz dežja pod kap, kajti boj v organizaciji je načudno strupenejši kot izven nje; če bi se zgodilo drugo, bi naše javno življenje izgubilo oporo, ki nam je tem štadiju še vedno potrebna. Zanikati se namreč ne da, da idejne razlike še vedno obstojejo, in kar se tiče naseljencev, bi bilo nesmiselno pričakovati, da se bodo na starata leta "reformirali," brez ozira, če je komu prav ali ne.

Kaj pa mladina? — Tu je točka, na kateri se je treba ustaviti, kadar se govori o združenju. Če je naša v Ameriki rojena mladina boljša ali slabša od njenih staršev, ne bomo debatirali, ampak vsekakor je gotovo, da razlike v mišljenju med našimi mladimi niso takoj ostro rezane, in kjer so razlike, so drugače. Tukaj rojenemu fantu ali dekletu je težko zapasti, zakaj mu na primer oče ali mati brani pristopiti k slovenski organizaciji, h kateri spada njegov prijatelj ali prijateljica, ker je ista baje "slaba." Morda je slišal, da se starejši ljudje včasih radi organizacij prerekajo in debatirajo, ampak ker vse plačajo podporo v slučaju bolezni ali nesreče, in zavarovalnino, ako član umre, ga druge razlike ne interesirajo. Povprečen ameriško-rojeni Slovenec ali Slovinka je verško bolj toleranten kot pa so njegovi starši. V naprednih organizacijah je mnogo mladih ljudi, dobrih članov in aktiwnih delavcev, ki so za vse praktične svrhe dobrí kataličani, in istotako se najdejo v katoliških organizacijah mladi člani in članice, ki so naprednih socialnih in političnih nazorov.

Z drugimi besedami povedano: med mladimi merilo naprednosti ni vera ali nevera, temveč stališče, ki ga kdaj zavzema glede socialnih in političnih vprašanj. Opredelitev je torej ameriška, ne "starokrajska," oziroma ona, ki

je značilna za narode, ki niso šli skozi proces verske reformacije, katera je kulturna dedičina ogromne večine ameriškega ljudstva.

Kadar se torej govori o tem, kako bi se strnilo in konsolidiralo raztresene ude našega naroda v Ameriki, je treba imeti pred očmi troje dejstev: med starimi in mladimi obstoji važna razlika v tolmačenju tega, kdo je na prednjak ali nazadnjak; od starejših ljudi ni pričakovati, da se bodo v tem pogledu "amerikanizirali"; mladi pa se tudi ne bodo "poevropili" in je tudi bolje, da se ne; ampak od mladine je organiziran le majhen odstotek in pretežno večino članstva v vseh naših organizacijah tvorijo še vedno naseljeni. To je naša dilema in naš najresnejši problem.

Kaj storiti? Ako je jasno, da se pojmi naprednosti in nazadnjaščva, ki vladajo med našim tukaj rojenim rodom bolj aktualni in točni z ozirom na ameriške razmere kot pa so pojmi, ki smo jih mi prinesli iz stare domovine, je naša edina rešitev iz dileme v tem, da vsi brez izjemne delujemo predvsem na to, da čim več te mladine zainteresiramo za naše organizacije, za naše delo in življenje v obči. Mi kot člani SSPZ moramo gledati, da pridobimo v organizacijo svoje otroke, in isto dolžnost imajo člani drugih organizacij. Kadar bo tukaj rojeni rod prvačil povsod, bo delitev po starokrajskem receptu in ideologiji izginila in strnitev naših sil v Ameriki bo prišla skoraj avtomatično. Dokler se bomo združevali kot Slovenci, se ne bomo združili, kajti dele nas razlike, ki imajo svoje korenike na drugi strani oceana. Združitev je mogoča le na splošni ameriški podlagi. Kadar se bomo združili kot Amerikanci slovenskega porekla in izvora, bo združitev naravna, logična in zdrava. Vse drugo bi bilo prisiljeno in v končni analizi najbrže tudi kvarno. Kadar se bomo združili, se ne bomo radi dolarjev, ki bi jih s tem prihranili, temveč ker bomo idejno zreli za ta korak.

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

KIBICARJI

Ne mislim pisati o tisti vrsti kibicarjih, o katerih je nedavno pisal v "Prosveti" Frank Kerže. Ampak o tistih naših kibicarjih, če jih smemo tako imenovati, kateri gredo neopăzeno minimo nas, in za katerje največkrat nimamo lepe besede. Mislim na tiste vrste ljudi, katerim tu in tam na naših predstavah in priredbah uide beseda iz ust ali pa drugače izražajo svojo zadovoljnost ali nevoljo.

Ker se je nedolgo tega vršil naš kulturni festival Vrtec in ker je že po tistem en koncert pevskega zboru, se mi zdi potrebno omeniti, da se spodaj napisane prigodbe niso vrstile na eni izmed teh priredb, temveč se je ena več let nazaj še v Penni in druga pred par leti tukaj na priredbi božičnice neke druge organizacije.

Mešan pevski zbor je imel koncert. Vabilo so na koncert takor je splnil navada z našimi vabilimi na vse priredbe, in apelirali na Slovence, naj pridejo da slišajo našo milo slovensko pesem. Dobra vdeležba je bila in ljudje so nestrpno pričakovali, kajti se prične spored, kakor je navada, pa se je zavlačeval, kakor je tudi navada. Slednjič se je koncert le otvoril in na odruso zažarelja naša dekleta in fantje, zlikani od vrha do tal, takor se pač spodobi za koncert. Otvorili so z dolgo pesmijo, katera je sicer bila naša, a dvočim, da jo je kateri drugi razumeval kakor tisti, ki so jo peli. Prvi je sledila druga, prvi podobna, umetna—nič tistega živega ni bilo v njej, kar so naša ušesa lovlila, a so jo vendar peli tako dolgo, da bi bili kmalu vsi zadremali. Moja pozornost je zbudil možak na desni od mene, par stolov spredaj. Pravzaprav ne možak, katerega bi lahko z imenom navel, nego njegova ženica, katera je sedela poleg njega in se na vse pretege mučila in mu mašila usta z robcem, je bila vzrok, da sem pogledal tja. Pa se je ta skrbna ženica le sposabila, ko jo je mož menda naša dregnil, da sedi na njem klobuku ter odmaknila robo, kateri trenutek je možak izrabil in čisto naglas rekel: "Prmej—kaj boste zjali v tiste note pred seboj; zapojet—kako naša, da jo bomo vsi razumeli; tralala—tralala," je dajal tak.

"Dajte kaj glasu od sebe, prmej—pet ali šest nas je bilo pa smo zapeli, da je vse treslo, vas je pa trideset, pa se nič ne sliši."

Mož je s svojim kibicanjem potegnil vso pozornost od oči. Ženica pa je med tem že tudi prišla k sebi ter ga kar pograbila pod roko: "Le pojdi, stari! Kakšno sramoto mi delaš!" Mož se ni dosti obotavjal. "Saj grem, saj me ni treba vleči," je jezno reklo na glas. "Zamudil itak ne bom nič." In sta šla iz dvorane.

Koncert pa je trajal naprej in meni je bilo žal za možem, kateri jo je prav pogrunital in je moral vsled tega domov.

Nekaj let že imamo navado,

da k božiču prirejamo božičnice. Če le morem, se takih priredb delim, pa naj si bodo naše organizacije ali druge, ker se mi dopadajo nastopi naših otrok. Veliko teh programov je posrečenih, a tu in tam se pa le pripreti, da je katerje stvari preveč na programu, druge premalo. Na teh otroških programih so precej v modi harmonike. Ne take "bakse" kakršno poznam jaz in ti, čitatelj; tiste so popolnoma izrinili iz prometa in danes je samo piano accordion. Pravijo, da so te vrste harmonike moderne in da se na nje igra vsako pesem ali melodijo. To bo menda že res, čudno pa je vseeno pri tem, če se nanje igra lahko vsak vižo, zakaj se ne more naših, tistih, katere poznavata in katere nas dvignejo raz sedež? Tisto ni zanič; ked je vedno igralist, ki bo veden igralistov, kajti se ne natančno izrabiti vsako minutno za klepetanje s sosedo, imam kibicarje kot stála bila zgornja, rad. Dobro bi bilo, da bi te tisti, kateri imajo v oskrbi programe, skušali razumeti in dati publiko to, kar želi.

Med vratim, ko smo odhajali, so tistega kibicarja spraševali, le kaj mu je bilo, da ni mogel biti na miru. "Kaj mi je bilo? Nič. Misli sem, da je bil program tako dolgočasen, da boste vsi izrabili izredno priliko fanta, kateri nam je zaigral eno našo, in da se bo dvorana pridružila možemu petju in da boma na koncu zapeli vse, pa ste me pikali in nadlegovali."

Kljub temu, da sem prijatelj reda ter obsojam med programom zgorovne ženske, katere skušajo izrabiti vsako minutno za klepetanje s sosedo, imam kibicarje kot stála bila zgornja, rad. Dobro bi bilo, da bi te tisti, kateri imajo v oskrbi programe, skušali razumeti in dati publiko to, kar želi.

Julia Kramžar, tajnica.

levo, kjer je imel reditelj opravka z nekim bračom, ki je sedel nemirno ter z nogami drsal pod podu sem in tja. Reditelj ga je opozarjal, naj ne moti predstave, on pa je bil hud. "Kake predstave zaboga? Pusti me v miru!" Reditelj se je odstranil, on pa je zavojno uprl oči v tla ter žvečel tobak. Na oder se ni ozrl več.

Pa se zgodil, da že h koncu programa pride na oder malii deček z veliko bakso in potegne našo: "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se je spremenil v silno veselje, da se mož premagovati več drugače, kakor da je pričel spremljati dečka na odru hreščecim tenorjem, "Pojmo na štajarsko, gledat kaj delajo..." Kakor da bi sedel na osah, tako naglo se je možak zravnal ter uprl uči na oder. Njegov silno resni obraz se

Slovenska Svobodomiselna Podpora Zveza

USTANOVljENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon FULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomočni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleške poslušnjocih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNII ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:
DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

IZDATKI — SSPZ DISBURSEMENTS

230 Zora Semenich	1.00
235 Frances Sirca	1.00
Vrtec	
No.	
9 Elmira Qualiza	\$15.50
10 Frances Vrhovnik	10.00
31 Theodore Vrbic	.50
43 Carl Palowski	1.00
57 Matt Koschak, Jr.	2.00
85 Anton Tomazin	.50
91 Frank Matko	.50
101 Raymond Daniels	.50
118 Helen Dermotta	7.00
121 Theresa Gruden	1.50
139 S. M. Tisol	.50
75 Jennie Brlavac	1.00

Plaćano — 4-29-39 — Paid

INVESTICIJA

Investment

The Northern Trust Co., Chicago, Ill., for \$10,000.00
Metropolitan Water District of So. California bonds, 3½% due 2-1-80 ... \$10,000.00
Int. 88 days to 4-29-39 ... 89.44

TOTAL \$10,089.44

Plaćano — 5-4-39 — Paid

INVESTICIJA

Investment

Stifel, Nicolaus & Co., for \$5,000. Jersey City, 5% School bonds, due 10-1-56 to yield 4% ... \$5,622.73
Int. 4-1 to 5-1 ... 20.83

and for \$5,000. Marion County, Tenn. 5% funding bonds, due 2-1-52, to yield 4.30% ... \$5,340.45
Int. 2-1 to 5-1 ... 62.50

TOTAL \$11,046.51

Plaćano — 5-6-39 — Paid

IZREDNA PODPORA

Donations

14 Charles Lenassi, Treas., for Ignatz and Rudy Omahne ... \$ 6.06
16 Valentim Luznik, Treas., for Theresa Filipovich ... 7.95
35 Mike Strgar ... 5.00
67 Blaz Burja ... 10.00
86 Mike Pavsek, Treas., for Joseph Rupar ... 6.93
89 Frances Krslin ... 10.00
113 Rudolph Unicek ... 15.00
115 Mary Skerl, Treas., for John Gomer ... 6.93
120 Agnes Jeric, Treas., for Albina Stucin ... 6.93
149 Anton Sustarsic, Treas., for Mary Boitez ... 6.30
176 Martin Doberserk, Treas., for Jérnej Miklavcic ... 9.33
236 Tony Erjavec, Treas., for Nick Bucar ... 6.78

OPERACIJSKA PODPORA

Operation Claims

1 Fred Plahutnik ... \$75.00
20 Frances Devine ... 75.00
26 John Kavalar ... 75.00
27 William Bitz ... 75.00
74 Usula Krajec ... 75.00
113 Peter Gruden ... 75.00
183 Steve Prelec ... 25.00
197 Frank J. Pintar ... 75.00
225 Lida Pinazza ... 75.00
225 Patrick Montanary ... 75.00

Plaćano — 5-13-39 — Paid

STAROSTNA PODPORA

Old Age Benefits

1 John Junko ... \$5.00
Louis Skubic ... 5.00
Frank Plikuš ... 5.00
John Scheller ... 5.00
Jacob Vider ... 5.00
4 Alois Breznik ... 5.00
Joe Mlinar ... 5.00
5 Valentine Murn ... 5.00
6 John Bizjak ... 5.00
7 Frank Gradišek ... 5.00
Vincent Hutter ... 5.00
Matija Troha ... 5.00
9 Anton Križman ... 3.00
11 Anton Lubrant ... 3.00
13 John Urban ... 5.00
14 John Požun ... 5.00
Joe Bučar ... 5.00
Blaz Podpečan ... 5.00
15 Andrew Mahne ... 5.00
Jacob Lindic ... 5.00
16 Paul Gregurich ... 5.00
Jacob Platiss ... 5.00
Jos. Plauc ... 5.00
20 Frank Meznařščik ... 5.00

Plaćano — 5-13-39 — Paid

MLADINSKI ODDELEK

JUVENILE DEPARTMENT

POSOMRTNINA

Death Claim

V. 2 John Loyk, father and beneficiary to Jane M. Loyk \$200.00

Plaćano — 5-18-39 — Paid

SMRTNINA

Mortuary Claims

16 Anna Mrak, wife and beneficiary to Frank Mrak ... \$500.00
24 John Bergant, beneficiary to Anna Bergant ... 100.00
Rudolph Bergant, beneficiary to Anna Bergant ... 100.00
Anton Bergant, beneficiary to Anna Bergant ... 100.00
Frank Ermenc, undertaker, for funeral of Anna Bergant 200.00
41 Ivana Posega, wife and beneficiary to Frank Posega ... 284.37
Frank Posega, son and beneficiary to Frank Posega, Sr. 184.36
M. G. Kuhel, Supreme Treasurer, to repay loan on Cert. No. 21102 of Fr. Posega ... 31.27
209 Mary Kambic, sister and beneficiary to Peter Zalec ... 800.00
Francis X. Dolan, undertaker, for funeral of Peter Zalec ... 200.00

POSOJILA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

5 Frank Ometz ... \$ 5.52
Math Drop, Sr. ... 9.33
Matt Drop, Jr. ... 6.63
John Bahor ... 6.51
8 Jacob Crnic ... 11.58
Anna Crnic ... 10.32
Louis Shustar ... 11.25
13 William Mason ... 5.13
Joseph Hauptman ... 7.92
16 Vincent Verhovnik ... 8.07
Rudolph Beja ... 7.62
Andrew Tribulak ... 6.93
20 Joe Petrich ... 6.48
Joseph Rihar ... 7.11
23 John Pesc ... 6.90
John Mezan ... 10.65
John Volk ... 7.92
Tony Chrnalogar ... 6.51
Tomo Simrak ... 6.18
28 Julia Ozanich ... 5.73
Matt Ozanich ... 7.89
Mary Ozanich ... 9.15
35 Frank Masel ... 7.71
Mike Stergar ... 6.18
Valentine Blazic ... 7.20
38 Frank Bobnic ... 5.07
Vera Kerhlikar ... 2.82
Toney Kerhlikar ... 2.82
Frances Kerhlikar ... 10.05
Thomas Kerhlikar ... 8.52
41 Emilie Smalls ... 5.07
54 Louis Mehle ... 8.16
56 John Golob ... 9.00
59 Anton Rovancek ... 6.30
80 Joseph Bozic ... 5.58
Joseph G. Badik ... 5.91
John Badek ... 8.13
107 Joseph Kranc ... 50.00
109 John Petek ... 7.20
110 Amalija Petek ... 6.66
Andro Klun ... 15.90
112 Frank Sibert ... 13.26
Paul Koss ... 3.00
127 James Prevarek ... 7.53
127 John Rezek ... 5.00
131 Anton Jenschatz ... 6.45
140 Nikola Gozdanovic ... 8.37
Tereza Gozdanovic ... 12.36
143 Frank Mahnic ... 5.70
Frances Mahnic ... 8.25
155 Jacob Klinar ... 6.03
Bob Biondich ... 8.25
177 John Krvina ... 8.04
183 Jacob Zaverl ... 4.68
Andrew Kocjan ... 4.86
189 Frank Zupancic ... 5.94
Martin Osterman ... 7.32
Cecilia Mur ... 6.00
Annie Kumer ... 6.99
John Mur ... 10.00
John Mur ... 10.59

Plaćano — 5-30-39 — Paid

POSOMRTNINA

Mortuary Claims

115 Anton Fabjan (Jugoslavia) brother and beneficiary to late Martin Fabjan ... \$500.00
124 Frank Florian ... 5.00
139 Mike Podezan ... 5.00
155 John Kosmač ... 5.00
160 Frank Grill ... 5.00
161 Anton Boldan ... 5.00
165 John Plute ... 5.00
173 Jacob Krajnc ... 5.00
Joe Ahćin ... 3.00
174 Steve Jagodic ... 5.00
178 John Krajin ... 3.00
187 Ferdinand Drolc ... 5.00
199 Leonard Werdinek ... 5.00
227 John Težak ... 5.00
239 Anton Zalet ... 5.00

POSOJILA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

20 Joseph Podpečan ... \$ 6.69
22 Anton Brisnik ... 21.84
24 Joe Widmar ... 15.00
Frank Pazzotta ... 4.60
Anton Ban ... 11.04
26 Anton Gerbic ... 5.00
39 Mary M. McGinn ... 50.62
42 Vinko Mihevc ... 10.05
Mike Tomich ... 9.12
Eva Tomich ... 6.30
44 Joe Jurak, Sr. ... 12.90
80 Frank Ser ... 5.75
90 John Boben ... 6.90
Joseph Mering ... 7.20
100 Mary Hočevar ... 5.61
102 Frank Prelec ... 9.06
104 Jennie Sustar ... 43.55
Jennie Sustar ... 46.45
139 Matt Senchur ... 10.77
Mary Senchur ... 6.60
141 Joseph Slak ... 7.71
Louis Slak ... 4.95
142 Mary Primozic ... 5.01
Frank Primozic ... 5.22
Mary Primozic ... 4.65
Philip Primozic ... 4.92
146 George Matijevic ... 21.94
149 John Petritz ... 3.12
160 Frank Koritnik ... 8.91
197 Louis Bokal, Jr. ... 9.19
Louis Bokal, Jr. ... 38.87
220 Ignatij Repovž ... 10.59

MLADINSKI ODDELEK

JUVENILE DEPARTMENT

PLAĆANO — 5-16-39 — Paid

SMRTNINA

Mortuary Claim

Vrtec
120 Teresa Cecchinelli, mother and beneficiary to late Aldo Cecchinelli, member of Class A, age 16 at death, benefit certificate No. 6497 (F181) ... \$500.00
Jacob Kotchevar ... 97.33

OD TEDNA DO TEDNA

(Dalje s 1. str.)

Plaćano — 5-13-39 — Paid

MORTUARY CLAIMS

115 Anton Fabjan (Jugoslavia) brother and beneficiary to late Martin Fabjan ... \$500.00
124 Frank Florian ... 5.00
139 Mike Podezan ... 5.00
155 John Kosmač ... 5.00
160 Frank Grill ... 5.00
161 Anton Boldan ... 5.00
165 John Plute ... 5.00
173 Jacob Krajnc ... 5.00
Joe Ahćin ... 3.00
174 Steve Jagodic ... 5.00
178 John Krajin ... 3.00
187 Ferdinand Drolc ... 5.00
199 Leonard Werdinek ... 5.00
227 John Težak ... 5.00
239 Anton Zalet ... 5.00

POSOJILA NA CERTIFIKATE

Loans on Certificates

20 Joseph Podpečan ... \$ 6.69
22 Anton Brisnik ... 21.84
24 Joe Widmar ... 15.00
Frank Pazzotta ... 4.60
Anton Ban ... 11.04
26 Anton Gerbic ... 5.00
39 Mary M. McGinn ... 50.62
42 Vinko Mihevc ... 10.05
Mike Tomich ... 9.12
Eva Tomich ... 6.30
44 Joe Jurak, Sr. ... 12.90
80 Frank Ser ... 5.75
90 John Boben ... 6.90
Joseph Mering ... 7.20
100 Mary Hočevar ... 5.61
102 Frank Prelec ... 9.06
104 Jennie Sustar ... 43.55
Jennie Sustar ... 46.45
139 Matt Senchur ... 10.77
Mary Senchur ... 6.60
141 Joseph Slak ... 7.71
Louis Slak ... 4.95
142 Mary Primozic ... 5.01
Frank Primozic ... 5.22
Mary Primozic ... 4.65
Philip Primozic ... 4.92
146 George Matijevic ... 21.94
149 John Petritz ... 3.12
160 Frank Koritnik ... 8.91
197 Louis Bokal, Jr. ... 9.19
Louis Bokal, Jr. ... 38.87
220 Ignatij Repovž ... 10.59

OD TEDNA DO TEDNA

(Dalje s 1. str.)

Plaćano — 4-5-39 — Paid

MLADINSKI ODDELEK

JUVENILE DEPARTMENT

POSOMRTNINA

Death Claim

20 John Loyk, father and beneficiary to Jane M. Loyk \$200.00

Toda, da se ohrani, se mora naslanjati na vrline pionirjev in tudi na moderne vrline.

V teh modernih časih se mora demokracija naslanjati na odgovornost poedincev—ko vsakodobno izvršuje svoje pravice in dolžnosti državljanata, pazno zaslužuje javne zadeve in vestno glasuje ob vsaki volitvi, četudi mora misli, da en glas več ali manj izmed 130 milijonov ljudi ne šteje.

V teh modernih časih se mora demokracija naslanjati na socijalno odgornost—naj vlada gre tako daleč kolikor more, da zajamči poedincu pravico do dela in zasluga za preživitek.

DO YOU KNOW THAT -

SSPZ Has Nine Modern Plans of Life
Insurance for Adults and Juveniles?

» FROM THE DIRECTOR'S DESK «

SSPZ TOUR NEWS

Though I live to be many, many years older, I shall never forget my first impressions of the beautiful, natural scenery that met my sight as I motored lazily along through western Maryland and West Virginia. Their forest clad mountains, valleys of farm lands, fields dotted here and there with stumps of trees, lake resorts, rivers and smaller streams of water, the Black Water Falls and Canyon, have become deeply rooted in memory. Had I the time, were this a vacation tour, I would have most certainly gone farther south to the Shenandoah Valley and Caverns and other points of interest, but duty called elsewhere, and I, reluctantly, left this dream country for busier and more populated centers, north into Pennsylvania... Nor shall I ever forget the royal greeting and hospitality received at the welcome hands of our membership in Pierce, W. Va... And I must say the same for all other SSPZ communities visited since I last wrote a few lines about this tour. During the past two weeks, I've spent from a few hours to a day or more in each of the following places: Windsor Heights, W. Va., Weirton, W. Va., Bridgeport, O., Republic, North Braddock, Library, Southview, Broughton, Pittsburgh, White Valley and Primrose; and by the time this is published, I will have helped to celebrate SSPZ Day at Claridge.

On my way down to Pierce, I experienced motor trouble not many miles out of little Washington. A spitting and sputtering sound suddenly brought the car to a dead stop and there I was miles from the nearest Ford garage and a hundred and sixty miles from my destination. A phone call from a farm house, a mile or so down the road, brought a tow car and once in the garage the trouble was soon located. Reinforced with a new fuel pump and a tank full of gas, I started once more for West Virginia, three and a half hours later. Not having made any allowance for the sharp curves and long up-hill and mountain climbs encountered on the way, I lost another precious hour or two, and brought near-disappointment to the several hundred people who anxiously awaited my arrival outside the Pierce Public Schoolhouse. A mile up the road, where I turned off Route 219, I was hailed by the Secretary of the Vrtec, Mary Klevisher, and a friend of hers. They piled into the car — several more were picked up farther down the road, and soon we heard a loud cheer from the boys and girls, who had all but given up hope I would come... Among the very first to greet me were Frank Polantz and Louis Royce, the former and present Administrators of the Vrtec. The Secretary of the local lodge, Jennie Klevisher, and her family were present, as was Lovie Panther and her children and many others whose names have escaped me... It was a happy moment for me and the hours spent with them in the school auditorium, where the movies were shown, talks given by Louis Royce and myself, and a duet rendered by Frank Polantz's daughter and, if I'm not mistaken, by Mary Klevisher, (sung in Slovene), were immensely enjoyed. The refreshments and the conversation mixed well together, both at the school and later at John and Jennie Klevisher's home... Frank Polantz's return to better health and Louis Royce's ambition and promising outlook and the activity of the entire Klevisher family, all hold a store of good things for the SSPZ.

It was at Republic, the hometown of the Blue Eagles, where I was due for a most pleasant and complete surprise. Here, too, flat tire number one was chalked to my credit when I backed heavily against a high curb fence surrounding one of the new homes next to the town's modern community hall. This was the surprise referred to above, the hall. Nowhere, on my tour to date, have I seen one that could approach it in style of architecture or up-to-dateness in furnishings for meetings, socials and dances. Everything from top to bottom is brand new. The hall, so I was told, was donated to the town by a wealthy Italian, who once worked in the coal mines nearby, went into business for himself less than 15 years ago, and amassed a fortune from sale of lumber and other materials. He realized the value of a social center to his community. His son, who is an architect, drew the plans for the hall and the new homes located on either side of the circular drive which fronts it. A round plot of grass, in the center of which are two statues of ex-presidents of the United States, adds dignity and beauty to the entrance. Small wonder that our Blue Eagles, who plan to hold many of their future affairs here, feel proud and inspired. Likewise, members of Lodge No. 23 and the Vrtec.

Although, I am want to give the new hall much credit for boosting the spirit and future outlook of our members in Republic, there is something much more important stirring them into action and greater confidence and hope, and that has to do with the working conditions of the town and vicinity. One mine has already opened up and another is expected to return to operation soon. There is also talk of a mill being built there for the manufacture of woolen goods, which will employ in the neighborhood of 300 people, and the organization of a private cooperative settlement, with land divided into one acre plots on which homes will be built for those working in the mill... Many of our people are going to be benefited, directly and indirectly, and it is because of this promising future that our SSPZ members have suddenly awakened to brighter prospects for a stronger and more active membership... Their initial 1939 event will be given wide publicity and it is my earnest hope that the Challengers, Progressors, Pirates, Evening Stars, Panthers and all other Pennsylvania Lodges join with them in bringing about a huge success. Let's start SSPZ activity down in Republic with a "bang" that will carry the Blue Eagles and Lodge No. 23 forward to a high and influential level in their own town... Here an

(Continued on page 3)

"NAPREDEK"

PROGRESS
"NAPREDEK"

Fraternality in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

Spartans Rout Zumberaks 18 to 1

By Stan Zorc

CLEVELAND, O. — The Spartans took their second straight victory of the season last week when they routed the CFU Zumberaks 18 to 1 and thus established themselves as the team to watch in the Inter-Lodge League this year.

Altho the Zumberaks aren't regarded as a power in the league, Spartans' pounding J. Latkovic for 17 hits, three of which were home runs, showed that they have plenty of batting power.

Practically every man on the roster who was present at the game took part in the slaughter of the Croatians.

Spartans made it clear that they were the better team shortly after the game started. In the first inning Spartan boys brought home three runs on four hits. Going scoreless in the second, the SSPZ men drove in six runs in the third, five in the fourth, and two in each of the following innings.

The CFU team really never had a chance and were lucky to bring in their one run.

Johnny Korman, Spartans' third baseman, led the team with his batting. Smashing out a homerun, double, and single, Korman had a perfect day at bat getting three out of three.

Ad Jalen, playing manager and first baseman, boosted his batting average with a triple, double, and single out of four attempts at the plate. "Pinky" Prebil had a triple and double out of three while "Hockey" Hocevar had a four bagger and a double out of four.

Almost every man on the team hit safely at least once. Bernie Schultz, Spartan hurler, pounded out a homer and a double to help build up the score.

Schultz hurled the Spartans thru five innings during which he gave up but three hits. Johnny Jurca went the remaining two innings and was touched for one hit.

BOX SCORE

Spartans	AB	R	H	E
Prebil, c	3	2	2	0
Jalen, 1b	4	1	3	0
Koncan, ss	5	1	1	0
Korman, 3b	3	4	3	0
Hocevar, sc	4	2	2	0
Dietz, 2b	2	1	1	0
Jurca, cf-p	4	2	1	0
Tomsic, lf	3	1	1	0
Myatt, rf	3	1	0	0
Schultz, p	3	2	2	0
Debelak, 2b	0	0	0	0
Debevec, rf	1	1	1	0
Lenarsic, cf	0	0	0	0
Total	35	18	17	0

Zumberaks	AB	R	H	E
Rudman, cf-c	3	0	1	0
Koval, rf-2b	2	0	0	1
Miljenovic, 3b	3	0	1	0
Zortich, 1b	3	0	2	0
P. Latkovic, c-p	3	0	0	0
Dudek, lf	2	0	0	0
J. Strmac, sc	1	0	0	0
Fisher, ss	3	0	0	0
N. Strmac, 2b-rf	0	1	0	1
J. Latkovic, p	2	0	0	0
Petri, sc	1	0	0	0
Paris, rf	1	0	0	0
Klisuric, cf	0	0	0	0
Total	24	1	4	2

When politicians finally realize that the folks back home are people, instead of just votes, maybe we'll have a little better government in this country.

SSPZ Tour Schedule

GREENSBURG, PA.	Fri, June 2
HERMITAGE, PA.	Sat, June 3
YUKON, PA.	Sun, June 4
WEST NEWTON, PA.	Wed, June 7
MEADOWLANDS, PA.	Thu, June 8
SOUTHVIEW, PA.	Fri, June 9
CENTER, PA.	Sat, June 10
RENTON, PA.	Sun, June 11
SLICKVILLE, PA.	Thu, June 15
HOMER CITY, PA.	Sat, June 17
BON AIR, PA.	Sun, June 18
CONEMAUGH, PA.	Sun, June 18
SOUTH FORK, PA.	Sat, June 24
KRAYN, PA.	Sun, June 25
ST. MICHAEL, PA.	Tue, June 27
CORNWALL, PA.	Thu, June 29
READING, PA.	Sat, July 1
LUZERNE, PA.	Sun, July 2
FOREST CITY, PA.	Tues, July 4
GOWANDA, N. Y.	Sat, July 8
POWER POINT, OHIO	Sat, July 15
BEEWSTER, OHIO	Sat, July 22
BARBERTON, O.	Sun, July 23
GIRARD, O.	Sun, Aug. 6

NOTE: More stops will be added as soon as official approval is received from Lodge Secretaries.

Spartans' Hit Parade

By Guess and Guess Again
"Hooray For Spinach" is the motto of the Spartan Girl's Baseball Team.

Johnny Korman who is "Happy About The Whole Thing" claims "My Heart Belongs To Dotty".

"Stay As Sweet As You Are" is our advice to Donna Homovec.

"Every Day Is A Holiday" for Frank Koncan who is "Getting Some Fun Out of Life."

"Listen My Children and You Shall Hear" that at present Joyce Gorshe is "Between a Kiss and a Sigh."

"The Somebody Nobody Knows" is Benny Borchart — We would all be "Delighted To Meet You."

"Feeling Like a Feather in the Breeze" in their "Cabin of Dreams" Adolph and Helen Candon say "Let the Rest of the World Go By."

"I Hit a New High" is the theme song of Bernie Schultz since the last baseball game.

"Simple and Sweet" are the words that fit Sophie Opeka to a "T".

Stanley Bergoch "Confessin'" "I'm Just a Country Boy at Heart."

"This Is a Happy Little Ditty" concerning Christine and Rudy Lisch who "Day After Day" claim "I'll Always Be Lucky With You."

"Your a Builder Upper" "When Your Smiling" is what the gals say of Adolph Jalen.

"You'll Never" but are "Those Wedding Bells" slowly breaking up the "X" By troupe?

"She's Tall, She's Tan, She's Terrific" are the adjectives used to describe Dorothy Savnik.

Tony Brodnick will be "Floating on a Bubble" when he can capture the hearts of "Ten Pretty Girls."

"I'll Betcha" Bill Rettger's favorite refrain is that of "Louise" "So Help Me" if it isn't so.

When Moe writes an article she wonders "Why Doesn't Somebody Tell Me These Things."

"Footloose and Fancyfree" is Frankie Lekan who is always "The Life of the Party."

"Ooh, But I'm Happy" declares Dot Lucia who is "Snug as a Bug in a Rug."

"A-Tisket, A-Tasket" don't forget to prepare a yellow basket and join us at the Spartan Outing to be held June 25 — In the "Meantime" look for us!

Tillie Widmar and William Peklay of Waukegan took their vows to honor and obey May 27. We Victorians wish you lots of good luck. Tillie and William will feather their love nest in Waukegan.

From what the little birdies say, we will have more taking the vow soon.

Many of you readers would like to know about May 1st. It was a very nice parade and peaceful and even the weather

Victorians' News

was very good, as it nearly always rains on that wonderful day.

All who missed going to Milwaukee April 30 sure did miss a very good time. It really was good to see so many people take part in the concert. "Soča" of La Salle, "Slovan" of So. Chicago, "Sava" of Chicago, "France Prešeren" of Chicago, "Naprej" of Milwaukee, "SND" of Waukegan and "Planinska Roža" of Milwaukee. They all did very well. The community singing made everybody feel at home. We Slovenes should stick more together and have many afairs of this kind. It is very nice to meet old friends and make new ones.

All who missed the Second Vrtec Cultural Festival sure missed a good time. It is very interesting to watch those little ones do their parts. Words cannot express it. The act that Indianapolis put on was especially good. It was all so well done that I don't believe it could have been better. Only one thing—the hall could have been more filled. It does seem that the lodges could cooperate more when the Federation was giving the affair, and as it was for a very good purpose.

Augusta Alich was laid up for a few days but is well again.

Now I must not forget to mention our Moonlight Dance. Have you ever been at Keg's beautiful grove and watched the

(Continued on page 3)

Youth Chorus Concert in Pittsburgh

Cleveland, O. — On Sunday, June 11th the American-Slovene United Youth Chorus of Cleveland, numbering 300 singers will journey to Pittsburgh, Pa., to present one of the finest concerts in its history. The combined seven choral clubs will render 34 songs in the American, Slovene, Croatian, Serbian, Bohemian, Slavish and Russian language.

The concert will be held in the Soldiers and Sailors Memorial Hall, Schenley Park, Pittsburgh, Pa. Mr. Louis Seme, the director, will raise his baton promptly at 4 p. m. (daylight saving time) and the well known pianists Miss Elsie Artel and Miss Mary Gorence will accompany the chorus.

On this occasion, a special train will leave Cleveland at 6:30 a. m. June 11th. Friends and music lovers are invited to make the trip. Round trip tickets are being sold at \$2.50 and may be procured from any secretary of the individual juvenile choruses or at Frank Cerne Jewelry Co., 6401 St. Clair Avenue; or call either HE 0465 or MI 2946 and make reservations.

Anne Traven

NOTICE OUTLOOKERS

CLEVELAND, O. The regular meeting Friday, June 2, will be held at an earlier time, at 7